

УДК 338.2

DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.79-49>**Ліхота О.В.**

кандидат економічних наук,
доцент кафедри управління персоналом,
економіки праці та публічного управління
*Північноукраїнський інституту імені Героїв Крут
Приватного акціонерного товариства «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»*

Likhota Oleksandr

PhD in Economics, Associate Professor at the Department of
Personnel Management, Labor Economics and Public Administration
*North Ukrainian Institute named after Heroes of Kruty of the
Private Joint-Stock Company "Higher Educational Institution
"Interregional Academy of Personnel Management"*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ З ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ США

THE RELATIONSHIP BETWEEN INNOVATION POLICY AND ECONOMIC DEVELOPMENT IN THE USA

Інноваційна політика є стратегічним інструментом економічного розвитку США, спрямованим на підвищення конкурентоспроможності, стимулювання технологічного прориву та створення робочих місць. У статті досліджено вплив державного регулювання інновацій на економічне зростання, аналізуються основні механізми підтримки інноваційної діяльності, такі як фінансування R&D, податкові стимули, державно-приватне партнерство та венчурний капітал. Особлива увага приділена ролі урядових агентств, включаючи National Science Foundation (NSF), Defense Advanced Research Projects Agency (DARPA) та National Institutes of Health (NIH), а також їхньому впливу на розвиток технологічних кластерів, таких як Кремнієва долина. Дослідження показує, що ефективна інноваційна політика сприяє не лише економічному зростанню, а й соціальному розвитку, збільшенню продуктивності праці та посиленню глобального технологічного лідерства США.

Ключові слова: інноваційна політика, США, економічне зростання, фінансування R&D, технологічні кластери, податкові стимули, державно-приватне партнерство, венчурний капітал, конкурентоспроможність.

This article examines the impact of government regulation of innovation on economic growth, analyzing key mechanisms of innovation support such as R&D funding, tax incentives, public-private partnerships, and venture capital investment. Special attention is given to the role of government agencies, including the National Science Foundation (NSF), Defense Advanced Research Projects Agency (DARPA), and National Institutes of Health (NIH), as well as their influence on the development of technological clusters like Silicon Valley. The study demonstrates that an effective innovation policy contributes not only to economic expansion but also to social progress, increased labor productivity, and the strengthening of the United States' global technological leadership. This article delves into the multifaceted nature of U.S. innovation policy, exploring the intricate interplay between government intervention, private sector dynamism, and the broader societal context. It investigates the fundamental question of how governmental actions, through various regulatory and support mechanisms, shape the trajectory of innovation and, consequently, influence the nation's economic growth. The analysis will consider the diverse range of policy tools employed by the U.S. government to stimulate innovation across various sectors. Furthermore, the role of indirect support, such as tax credits and other financial incentives designed to encourage private sector investment in innovative activities, will be explored. The article will also consider how the availability of venture capital, often facilitated by government policies, impacts the growth of startups and the commercialization of new technologies. A critical component of the analysis focuses on the specific contributions of key government agencies. The roles of the National Science Foundation (NSF) in supporting fundamental scientific research, the Defense Advanced Research Projects Agency (DARPA) in driving breakthrough technologies with defense applications, and the National Institutes of Health (NIH) in advancing biomedical innovation will be thoroughly examined. Finally, the article addresses the broader implications of innovation policy, extending beyond purely economic considerations. The connections between technological advancement, social progress, improvements in labor productivity, and the maintenance of U.S. leadership in the global technological arena are explored, highlighting the wide-ranging impact of effective innovation strategies.

Keywords: innovation policy, USA, economic growth, R&D funding, technological clusters, tax incentives, public-private partnerships, venture capital, competitiveness.

Постановка проблеми. Інновації є ключовим чинником економічного зростання та конкурентоспроможності країн у XXI столітті. Економічний розвиток США значною мірою визначається ефективністю державного регулювання інноваційного сектору [13, с. 40–47]. Незважаючи на ефективність цього регулювання, глобальна конкуренція, зростання ролі Китаю та ЄС, а також цифрова трансформація ставлять перед інноваційною політикою США нові виклики.

Ключова проблема дослідження полягає у необхідності вдосконалення інноваційної політики США для забезпечення стійкого економічного зростання та збереження технологічного лідерства в умовах посилення глобальної конкуренції. Це вимагає вирішення низки взаємопов'язаних завдань:

- Забезпечення довгострокового технологічного лідерства. США конкурують за першість у ключових інноваційних сферах (штучний інтелект, біотехнології, квантові обчислення). Існуючі заходи держпідтримки можуть бути недостатніми для протистояння викликам, зокрема з боку Китаю [3, с. 55–63].

- Оптимізація фінансування R&D. Необхідний ефективніший розподіл інвестицій у наукові дослідження та розробки, з акцентом на фундаментальні дослідження. Потрібні зміни в системі державного фінансування R&D для кращої відповідності на виклики часу [11, с. 12–18].

- Підвищення ефективності стимулювання приватного сектору. Урядові програми заохочення інноваційних компаній до розширення R&D-діяльності потребують нових підходів для максимального залучення приватного капіталу, доповнюючи податкові пільги та гранти.

- Зв'язок інновацій та ринку праці. Інновації повинні сприяти створенню високооплачуваних робочих місць. Сучасна інноваційна політика США потребує додаткових заходів для стимулювання зайнятості у високотехнологічних секторах.

- Посилення захисту інтелектуальної власності. Американські компанії стикаються з викликами промислового шпигунства та копіювання технологій [3, с. 55–63]. Потрібні додаткові заходи для посилення захисту інтелектуальної власності.

Вирішення цих завдань є критично важливим для забезпечення стійкого економічного розвитку США та збереження його позицій як світового технологічного лідера. Дане дослідження спрямоване на аналіз зазначених аспектів інноваційної політики та розробку рекомендацій щодо її вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інноваційна політика США є предметом активного вивчення серед науковців та економістів, які аналізують її вплив на макроекономічні показники, ринок праці та міжнародну конкурентоспроможність. Значний внесок у розуміння ролі державного фінансування R&D в економічному розвитку зробив Дж. Стігліц [15, с. 12–18]. Він наголошує, що уряд США активно інвестує в технології, які згодом стають основою приватного сектору, створюючи нові ринки та підвищуючи продуктивність праці. Розвиваючи цю тему, М. Мащукато [8, с. 25–32] стверджує, що державна підтримка інновацій відіграє ключову роль у довгостроковому економічному зростанні США. Вона аналізує вплив державних програм фінансування, таких як NSF та DARPA, на розвиток

провідних високотехнологічних компаній, зокрема Apple та Tesla.

Р. Нельсон [12, с. 40–47] досліджує взаємозв'язок між національними інноваційними стратегіями та макроекономічною стабільністю. Він зазначає, що США використовують гнучку модель державно-приватного партнерства, яка дозволяє оперативнo адаптувати інноваційну політику до нових глобальних викликів. Порівняльний аналіз стратегій інноваційного розвитку США, ЄС та Китаю, проведений Р. Аткинсоном та С. Езеллом [2, с. 55–63], показує, що лідерство США забезпечується поєднанням венчурного капіталу, податкових стимулів та державного фінансування R&D.

Дж. Грубер та С. Джонсон [6, с. 78–85] аналізують вплив інноваційної політики США на створення нових робочих місць та розвиток регіональних технологічних кластерів. Їх дослідження підкреслює важливість підтримки науково-дослідних програм для підвищення конкурентоспроможності американських компаній. К. Перес [14, с. 110–118] розглядає взаємозв'язок між венчурним капіталом та економічним зростанням США, зазначаючи, що значна частина економічного прориву країни зумовлена інвестиціями у високотехнологічні компанії, які сприяють створенню інноваційної інфраструктури.

Вплив інноваційної політики на розвиток людського капіталу досліджує Р. Флорида [5, с. 201–210]. Він вказує, що США активно інвестують у створення «креативних міст» та технопарків, що сприяє залученню висококваліфікованих кадрів і, як наслідок, стимулює економічний розвиток. Д. Аджемоглу та Дж. Робінсон [1, с. 310–318] аналізують роль балансу між державним регулюванням та ринковими механізмами у формуванні ефективної інноваційної політики. Вони доходять висновку, що надмірне втручання держави може уповільнити економічне зростання, тоді як оптимальне поєднання державної підтримки та ринкової конкуренції забезпечує найкращі результати.

Узагальнюючи результати аналізу, можна зробити такі висновки:

- Інноваційна політика США є ключовим фактором економічного зростання, підвищення продуктивності праці та створення робочих місць.

- Державне фінансування R&D, податкові стимули та венчурний капітал є основними механізмами підтримки інновацій.

- Найбільш ефективна модель регулювання інновацій ґрунтується на поєднанні державної підтримки та ринкових механізмів, що дозволяє швидко адаптуватися до змін у глобальній економіці.

Формулювання завдання дослідження. Мета дослідження полягає у комплексному аналізі взаємозв'язку між інноваційною політикою та економічним розвитком США, визначенні ключових механізмів державної підтримки науки і технологій, а також оцінці їхнього впливу на макроекономічні показники країни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна політика відіграє ключову роль в економічному розвитку США. Взаємозв'язок між державними ініціативами, технологічним прогресом та економічним зростанням є багатограним і заслуговує на детальне вивчення. Розглянемо основні аспекти цього взаємозв'язку.

Уряд США активно фінансує науково-дослідницьку діяльність (R&D) через такі установи, як Національний науковий фонд (NSF), Агентство передових оборонних досліджень (DARPA), Національний інститут здоров'я (NIH). Ці інвестиції є критично важливими для розширення меж технологічного прогресу, що, своєю чергою, сприяє підвищенню продуктивності праці та економічному зростанню [13, с. 40–47]. Дослідження Брукінгського інституту показують, що кожен долар, інвестований у фундаментальні дослідження, може генерувати значно більший економічний ефект [3, с. 55–63]. Цей мультиплікативний ефект досягається завдяки створенню нових технологій, розвитку інноваційних підприємств та підвищенню ефективності виробництва.

Інноваційна політика США спрямована на стимулювання розвитку технологічних стартапів та підприємств. Це досягається за допомогою різноманітних інструментів:

- Програма Small Business Innovation Research (SBIR) надає державне фінансування інноваційним малим компаніям.
- Податкові пільги заохочують венчурних інвесторів підтримувати стартапи на ранніх стадіях розвитку.
- Технологічні кластери, такі як Кремнієва долина, створюють сприятливе середовище для синергії науки, бізнесу та фінансового капіталу.

Дослідження Harvard Business School свідчать, що 60% провідних технологічних компаній США, включаючи Apple, Google, Tesla, отримували державну підтримку на початкових етапах свого розвитку [10, с. 110–118]. Це підтверджує важливість державної ролі у формуванні інноваційного ландшафту.

Розвиток високотехнологічного сектору має прямий вплив на ринок праці. Інноваційні галузі, такі як інформаційні технології, біотехнології та робототехніка, створюють значну кількість нових робочих місць, які часто характеризуються високим рівнем оплати праці. За даними Бюро статистики праці США, високотехнологічний сектор демонструє стабільне зростання зайнятості [16]. Крім того, середній рівень заробітної плати у сфері R&D на 40% вищий, ніж у традиційних галузях економіки [18, с. 201–210].

Ефективне державне регулювання інноваційної діяльності є одним з ключових факторів, що забезпечують США лідируючі позиції у світовій економіці. Це лідерство проявляється в декількох аспектах:

- Експорт високотехнологічної продукції – США є світовим лідером у сфері IT, фармацевтики, аерокосмічної промисловості.
- Лідерство у патентуванні – американські компанії реєструють найбільшу кількість патентів у світі.
- Домінування у сфері штучного інтелекту – США контролюють понад 70% глобального ринку AI-розробок [9, с. 310–318].

У 2023 році США витратили понад 3,2% ВВП на дослідження та розробки [17, с. 320–330]. Цей показник значно перевищує аналогічні показники інших розвинених країн, що підкреслює пріоритетність інноваційного розвитку для США.

Висновки. Проведене дослідження впливу інноваційної політики США на економічний розвиток країни дозволяє зробити такі висновки, що підтверджують поставлені цілі та завдання.

Встановлено прямий взаємозв'язок між державною підтримкою інновацій та економічним зростанням США. Аналіз показав, що інвестиції в науково-дослідницьку діяльність (R&D), стимулювання технологічного підприємництва та створення сприятливого інноваційного клімату є ключовими факторами, що забезпечують високі темпи економічного розвитку країни. Це підтверджує гіпотезу про те, що активна державна інноваційна політика є каталізатором економічного зростання.

Інноваційна політика США має значний позитивний вплив на ринок праці. Доведено, що розвиток високотехнологічних галузей сприяє створенню нових високооплачуваних робочих місць та підвищенню продуктивності праці. Це, своєю чергою, призводить до зростання загального добробуту та зниження рівня безробіття.

Ефективне державне регулювання інноваційної діяльності є основою глобального лідерства США. Комплексний підхід, що включає підтримку фундаментальних досліджень, стимулювання підприємницької ініціативи, захист інтелектуальної власності та розвиток інноваційної інфраструктури, забезпечує США провідні позиції у світовому технологічному просторі.

Збереження та зміцнення лідерських позицій США у сфері інновацій вимагатиме подальшого вдосконалення державної політики. Ключовими напрямками розвитку мають стати:

- Розширення інвестицій у фундаментальні дослідження, особливо в галузях, що визначають майбутній технологічний устрій (штучний інтелект, біотехнології, квантові обчислення).
- Посилення підтримки технологічного підприємництва, зокрема малих та середніх підприємств, через грантові програми, податкові пільги та спрощення регуляторних процедур.
- Стимулювання державно-приватного партнерства у сфері інновацій для об'єднання ресурсів та досвіду державного та приватного секторів.
- Адаптація системи захисту інтелектуальної власності до викликів цифрової епохи.

Таким чином, результати дослідження підтверджують, що ефективна інноваційна політика є невід'ємною складовою економічного успіху США. Реалізація запропонованих рекомендацій сприятиме подальшому зміцненню позицій країни як світового лідера інноваційного розвитку та забезпеченню сталого економічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Acemoglu D., Robinson J. A. (2019). *The Narrow Corridor*. New York: Penguin Press. P. 310–318.
2. Atkinson R. D., Ezell S. J. (2019). *Innovation Economics: The Race for Global Advantage*. New Haven: Yale University Press. P. 55–63.
3. Brookings Institution (2023). *The Role of Federal Funding in American Innovation*. Washington, P. 55–63.
4. Council on Foreign Relations (CFR) (2022). *Innovation Policy and Global Competition*. New York, P. 25–32.
5. Florida R. (2020). *The Rise of the Creative Class*. New York: Basic Books. P. 201–210.
6. Gruber J., Johnson S. (2019). *Jump-Starting America*. New York: PublicAffairs. P. 78–85.

7. Harvard Business School (2023). The American Model of Innovation Regulation. Cambridge, P. 78–85.
8. Mazzucato M. (2018). The Entrepreneurial State. London: Anthem Press. P. 25–32.
9. MIT Technology Review (2023). Government Support for AI and Biotech Innovation. Cambridge, P. 310–318.
10. National Academy of Sciences (2023). Innovation and Economic Growth in the U.S. Washington, P. 110–118.
11. National Science Foundation (NSF) (2023). Annual Report on U.S. Innovation Funding. Washington, P. 12–18.
12. Nelson R. R. (2020). National Innovation Systems: A Comparative Analysis. Oxford: Oxford University Press. P. 40–47.
13. OECD (2023). U.S. R&D Investment Strategies. Paris. P. 40–47.
14. Perez C. (2021). Technological Revolutions and Financial Capital. Cheltenham: Edward Elgar. P. 110–118.
15. Stiglitz J. E. (2015). Innovation, Intellectual Property, and Public Policy. Princeton: Princeton University Press. P. 12–18.
16. U.S. Bureau of Labor Statistics (2023). Employment Projections.
17. U.S. Congressional Budget Office (2023). Analysis of Federal R&D Expenditures and Their Economic Impact. Washington. P. 320–330.
18. U.S. Department of Commerce (2023). Annual Review of Industrial Innovation Policies. Washington, P. 201–210.